

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 amint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felüls szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótlajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyílttér scra 1 korona.

A kegyelet.

Az enyészet évszakában, mikor némán
 hallgat az imént madárdaltól zajos liget,
 mikor a fák egyre hullatják dértől kiszine-
 zett leveleiket, mikor virágdíszét vesztve
 busong a kert és mező: akkor nyílik ki
 az emberi szívnek „nefelejts“ virága: a
 kegyelet érzelme.

Hányszor hullatták már le a fák leve-
 leiket, hányszor jött meg a reményteljes
 tavasz, hányszor fedte be a tél hava a
 síri hantokat ott künn a temetőn, hányszor
 virult rajtuk fű és virág s mégis a
 kegyeletes szív változatlan maradt; egy és
 ugyanazon fájdalom járja át, ugyanaz a
 kesergés fakasztja a könnyeket most, mint
 szeretett övéinek elvesztésekor. — A sírok
 besüppednek, a sír feliratok elmosódnak,
 a kripták ajtói bemohosodnak, a keresztok,
 fejfák kidőlnek, eltöredeznek, de nem mo-
 sódnak el emlékei azoknak, kik alant por-
 ladoznak, mert a hű emlékezet virraszt
 fölöttük. Csak akkor semmisül meg emlékü,
 ha a kegyeletes szívek is megszűntek
 dobogni s ekkor a kegyelet az örök feledés,
 a mulandóság tengerében oszlik szét.

Ha a család valamelyik kedves tagjá-

nak, a szülő elvesztett kedves gyermekének,
 a hálás gyermek szüleinek, a hitvestárs
 szeretett életpárjának, a nemzet elhunyt
 nagyjainak emlékét őrzi is hiven bár, de
 egyszerűen oly általános, oly benső a
 kegyeletnek megnyilatkozása az elhunytak
 iránt, mint éppen az enyészet évszakában
 s az arra szentelt napon, halottak napján.
 Ugy tetszik, mintha az emberi kebelben
 lüktető hús darab, ellentétbe akarná he-
 lyezni magát a természet rendjével, ameny-
 nyiben enyészetkor ujítja meg kegyeletes
 érzelmeit azok iránt, akiket valamikor a
 szeretet és tisztelet köteléke fűzött hozzá.

Halottak estélyén, amikor gyászoló
 közönségtől népesülnek be a temetők, ek-
 latáns bizonyítékát látjuk annak, hogy mily
 nagy, mily szent érzelmek a kegyelet, mely
 addig él, míg a tisztelet és szeretet ki
 nem hal a szívekből, míg csak egyetlen
 ember él e sárteken.

Hála a kegyeletes szíveknek és örök
 nyugalom az elhunytaknak!

* * *

„Tisztelet a holtaknak! de nem illő
 a holtaknak okáért veszni az élőknek.“
 — Ezzel az axiómával Garay koszorus
 költőnk a felől okosít ki bennünket, hogy

Ha éltem lángja megszünt már lobogni,
 Akad-e egy is, ki majd megsirat?
 Vagy tán az én sírom maradt csak pusztá,
 Oly pusztá, mint az őszi alkonyat!

Lang Jenő.

A vén betyár.)*

Irta: Lovassy Andor.

Kukoriczahántáskor ott ültünk a tűz körül,
 nyolczan tizen, legények, lányok, meg a vén Bujdik.
 Híres legény volt valaha az öreg. Mikor a
 kenderesi ménest örízte, az ő kezén fordult meg
 az Alföld minden valamire való csikója, tinója, ő
 adta azokat tovább a bánati rácz lókötőknek, kik
 aztán elszállították a tilalmas portékát le, Illiriába.
 Arra ugyan nem akadt a perzetutor soha,
 kivált ha kapott egyptar vereshasu bankót az árából.
 Régen volt az! Elavult bűnök azok; egy
 részéért meg is szenvedett az öreg Bujdik a vá-
 czi, meg a szamosujvári tömlőcz fenekén. Most
 már más világ van! A zsandár az ur széles, nagy
 határon, a ki nem szövetezik a szegény legények-
 kel, hanem lelövi, ha meg nem áll a harmadik
 szóra.

A Sárrét buvó-nádasát is kiszáritotta már az
 inzsellér: a végnélküli, röngeteg erdők labirintusait
 is kiirtotta a donga-csináló zsidó; hamis passzust
 se ad már a horbágyi nótárius? . . .

Kinek is lenne kedve zsványéletre?

Az öreg Bujdik is nyugdíjba ment, napszámos-
 ember lett, nem is igen beszél a régi időkről,
 csak ha egy kis szesz van benne, azt meg nem
 igen kívánja, mióta a kágyai hegryől kiette a

*) A „48-as újság“-ból.

a kegyelet gyakorlását sokszor tulságig
 visszük el annyira, hogy az élők mintegy
 eltörpülni látszanak a halottak mellett.
 mintha az élők a tiszteletre és szeretetre
 csakis haláluk után volnának méltók.

Tekintsünk be az életszinpadára, látni
 fogjuk, hogy sem a szülő gyermekei iránt,
 sem a gyermek szülője iránt, sem a hit-
 vestárs életpárja iránt nagyon sok esetben
 nem igyekszik még csak egy gyöngéd szóval
 sem éreztetni azt az őszinte, igaz szeretet-
 ből fakadó ragaszkodást, amit halálozás
 esetén oly megindító, oly szívig ható jele-
 netekben manifesztálnak. — Van is ilyenkor
 a szívnek dolga. A belső fájdalom kiüt az
 arcokon, az öröm helyét a borongós
 bánat foglalja el, könnyárban úsznak a
 szemek, sírás, zokogásba ful a vesztés fél
 panasza. Koszoruk borítják a ravatalt s
 majdan virágot ültet a sírra a bánatos
 szülő, a hű gyermek, a szerető hitvestárs.
 S ilyenkor, halottak emlékezetén megjelen-
 nek a gyászolók kedves övéik sírjánál,
 virágok özönével árasztják el, kivilágítják,
 könnyeikkel áztatják a síri hantokat s
 imában kérik az alant nyugovó bocsánatát,
 esedeznek számára örök üdvösséget. —
 Oh, valjon a kegyeletnek mindeme bécses

szőlő gyökerét a fillokszéra. Patkánynak való
 kotyvalék az, a mit a „Csupa hus“ zsidó mér az
 „Utolsó garas“-ban.

Hanem így kukoriczahántáskor meg-megjön
 az öregnek a hangja és elkezd beszélni rég letűnt
 időkről; hiszen most már szabad.

* * *

Tegnap este nagyon szomorú volt a vén
 Bujdik; még a pipa se kellett neki, csak a nyárs-
 sal szurkálta a zsarátnokot és közbe-közbe nagy-
 kat sóhajtott:

— Mi a baj, öreg?

De csak nem akart beszédbbe kapni. Egy-
 szerre aztán fölforgatta az üszköt és a lánglobo-
 gásánál láttam, hogy barázdás barna arcán két
 könnyesepp perreg le.

— Esik a harmat, öreg!

— Hadd essék, majd fölszárad, majd fölissza
 a fekete föld!

Azután ismét csend lett; a legények odasi-
 multak a lányok mellé és hántották tovább a
 kukoriczát; majd nótára gyujtott a Külüs fiu, a
 többi meg utána:

Ezt a kerek erdőt járom én . . .

Az öreg Bujdik oda se hallgatott a nótára.
 Hanem így szólt: Milyen nap van ma, uram?

— Szent Mihály napja.

— Nagy nap.

— Hát már miért volna nagyobb mint a
 többi?

— Azért, mert ma huszonegy esztendeje
 halt meg a fiam, a Jóska. Már ő is embernyi
 ember lenne, ha élne, de hát meghalt.

— Mi baja volt?

— Hosszu nótája van annak.

TÁRCZA.

Halottak napján.

Tódul a nép . . . a nagy temetőkertbe,
 Mindenkinek van kit siratnia.
 A bús anya megy gyermekéhez halkan,
 S örököldet visz atyjának fia . . .
 A hervadt lombok a síron hevernek,
 Játsszik velök még dévajul a szél,
 Ráül a hantra . . . el elsőkken onnan,
 S elhallgatom, mily bús regét regél.

Tódul a nép . . . szemökbe könnyesepp rezzen,
 Csak röpke sóhaj ül az ajkakon . . .
 A multak fája még felénk virázzik,
 S aztán lehullott lombja hervadón,
 Lehullt — lehullt a sírnak mély ölébe,
 Helyét csupán egy fejfa jelöli,
 De ég a bánat sajnón még szívünkben
 S bár sujt a sors, de azt ki nem öli! . . .

Tódul a nép . . . S amint beér a kertbe,
 Elszéled ottan, mind máshoz mégyen . . .
 Mindeniköknek van, hogy kit sirasson,
 Kiért gyötrődjön bús-keservesen.
 Mindenkinek hiánya van szívében.
 Egy drágakövért elveszté mindenik . . .
 S tódul a nép a nagy temetőkertbe,
 Az ajk sóhajjal s a szem könnyel telik.

. . . Az égi szellő halkan dudorászik.
 A fák pusztán meredve állanak,
 A temetőkert ajtaja bezárult,
 Jövöre majd benn többen nyugszanak.

jeleiből, a hü szeretetből, a ragaszkodásból, a kölcsönös megbecsülésből, a tiszteletből, akár egy jó szó, vagy egy szál virág alakjában, részesült-e az alatt nyugovó mig életben volt?

Vannak itt is kivételek s mi ezek előtt meghajlunk.

Menjünk tovább.

Az élet szinpadán a családi élet mellett szemünkbe ötlük a közélet, a maga kiemelkedő alakjaival, tevékeny tagjaival. Sokan közülök emberöltőt meghaladó időn keresztül dolgoznak, fáradnak a közügyért lankadást nem ismerő buzgalommal anélkül, hogy mérlegelni tudnók az ő szizifusi munkájukat, anélkül, hogy méltányolni, elismerni tudnák hosszas, érdemekben gazdag tevékenységüket. S ha az idegfeszítő munkában addig kinem dőlnek: nyugalomba vonulnak, éldegélnek még egy bizonytalan ideig, visszavonulva csendes magányukban, mindenkítől elfeledve; a társadalom napirendre tér fölöttük, mintha a közéletben mit sem tettek volna.

Ez igazság!?

De ha kidőlnek életük delén, avagy a nyugalom idején, óh akkor kiderül az igazság, kiderül az, hogy X. Y.-ban egy derék, tevékeny s érdemes tagját veszítette a társadalom. Mindenki a nagy veszteségről beszél s a lapok méteres cikkeiben méltatják az elhunytak elvülhetlen érdemeit. Ennyi az egész, azután következik a kegyelet; ebből talán ki fog jutni a méltányos rész.

Tartsuk kegyeletben a halottakat, de az élőkről se feledkezünk meg.

Veverán István.

— Na, hogy szól?

— Nem lehet azt elmondani.

— Dehogy nem, hiszen ugyse támad már föl.

— Nem biz az soha, még ha az arkangyal trombitál, akkor sem támad föl — mondá a vén betyár — mert nem találja meg a saját fejét.

Csodálkozva néztem az öregre; ő pedig folytatá:

— Hát ugy történt a dolog, hogy a bandában levő legények elindultunk egy kis holmit szerezni; a Jóska gyerek megsejtette, hogy készül valami és azt mondta, ő is eljön. Jössz bizony a pokolba; kölyök vagy te még ahhoz! Az is volt; 18 esztendő, pelyhező bajszú gyerek; de szép volt a lelkem és sugár mint a jegénye-nyárfa. A szeme meg ugy lobogott, mint ez a parázs ni!

Nem lehetett vele birni. Utóvégre én is azt mondtam, hogy az öreg agár is így tanítja a nyulfogásra a kölykét, én is belecsepegtetem a fiuba a virtust.

Ugy is lett! Egy kétesövű puskát adtam a kezébe, a csizmaszarához meg odadugtam a szeriánus-késem, azután azt mondtam neki:

— Na hát gyere; de tanul meg, hogy ha nem bánthanak, te se bánts senkit, de ha egy ujjal hozzád nyul valaki, akkor te üsd vissza az öklöddel; érted?

Szent Mihály napja volt. Azaz, hogy a napja már elmúlt: mert beesteledett.

Tizenhárman voltunk.

— Szerencsétlen szám — mondá Dancsa koma, aki Illaván tanulta meg a kétszerkettőt.

— Sebaj — felelte az én egyetlen, jó fiam.

Levél a szerkesztőhöz.

Kolozsvár vagy Hollósvár.

Emlékezés Heltaira.

Az „Abony“ legközelebbi számában egy újdonság jelent meg, mely szerint Rácz Károly neves történész kisütötte, hogy Matyás király szülővárosa nem Kolozsvár, hanem Hollósvár.

Isten mentsen, hogy e kisütésben kételkedjem, annyival is inkább, mert én sem vagyok történész, hanem csak egyszerű falusi tanító. Mindamellett csodálkozom, hogy Hollósvárról sem Szalay László, sem Horváth Mihály — akik pedig történészek voltak, — nem emlékeznek, de nem említi Szabó Károly sem, a ki szintén neves kutató és a kolozsvári muzeum igazgatója is volt és kedve is, ideje is volt a régi okmányokat buvárolni, s ha Hollósvárt igazolóra bukkant volna, bizonyára siet azt közzé tenni. Én ugyan nem olvastam és nem hallottam eddig sehol és soha, hogy Erdélyország fővárosát Heltai előtt Hollósvárnak nevezték volna; e szerint Rácz Károly felfedezése új és érdekes. Mondom, ehhez nem szólok, de azt már nem hagyhatom szó nélkül, a mit Rácz Károly Heltairól állít. Elsőben is azt, hogy Heltai csak falusi tanító volt. Az én tudomásom szerint egy irodalomtörténet író azt mondja, hogy Heltai Gáspár 1545-ig kolozsvári lelkész volt — tehát még lelkésznek sem falusi, — hanem fővárosi, a ki a wittenbergi egyetemen is tanult. E szerint hát mivel és tudós ember lehetett, és hogy az is volt, kitészik abból, hogy „Száz fabula“ czímen az Aesopuséhoz hasonló magyar meséket írt, no meg abból is, hogy a bibliát eredeti héber és görög nyelvből magyarra fordította s bár szász szülőktől származott, mégis olyan jól tudta és kezelte a magyar nyelvet, hogy bibliafordítására Ballagi, — ki pedig hozzá értő ember volt, — azt jegyezte meg: „szerecsésen bírkózik meg nyelvünk akkori fejlettségével.“

Hogy történész nem lett volna? Én azt hittem eddig, hogy történész az, a ki történelmet, történelmi munkát ír. Már pedig Heltai Gáspár írt egy ilyen czimű történelmi könyvet: „Chronica a magyarok dolgairól“, egy másikat: „Matyás király viselt dolgai“, egy harmadikat: „Cantionale azaz históriás énekes könyv a magyar királyokról“. És az az irodalomtörténet ezt mondja róla: „Heltai egyike a XVI-ik században irodalmunk legbuzgóbb művelőinek és terjesztőinek“.

Egy másik kútfő szerint Heltai a bibliát Gyulai István lelkész társával Ozoray István és Vizaknay Gergely kolozsvári tanítók segítségével fordította magyarra. E feljegyzés szintén azt bizonyítja, hogy Heltai csakugyan lelkész és nem tanító volt, csak segítő társai voltak tanítók.

Azzal nekivágtunk a kenderesi országutnak. A falu végén lakott Lóbstán, a süvegdi árendás, a ki azelőtt való nap adta el a buzáját és a parádés kocsis besugta, hogy sok pénz van a háznál.

Azért mentünk!

A mint odaértünk, hát minden zárva volt, még a keresztvasakat is föltette az ajtókra Lóbstán.

— Na itt ugyan szépen várnak bennünket — mondám én.

— Sebaj — kiáltott a czimborám — Vak Varju Balázs — majd kinyitom én az ajtót csak ugy reped!

Azzal odacsapott a fejszével a szemöldökfára és bekiáltott a zsalugáter között, hogy kifelé zsidó!

Erre aztán fölriadt Lóbstán. Bátor ember volt azért, hogy libahájon hizott és visszefelett a vasrács közül:

— Menjenek innen, nincs itt semmi keresni valójuk!

Nosza az én Józsi fiának se kellett több, kiugrott a kapufélfá mellől és olyat ütött a zsalugáterre, hogy a belső ablak üvegtáblái is sziporkázva hullottak az árendás szeme közé.

Ekkor aztán elkezdődött az ostrom. A házbeliék eltorlaszolták a házat. Hullott a vakolat, szakadt a deszka! Az én bátor fiam ott volt legelől mindenütt . . .

Lóbstán előbb csak kért, könyörgött, de mikor látta, hogy több kettőnél, kilőtt a rostély közül s a golyó szíven találta a Józsi gyereket.

Egy szót se szólott az, hanem odaesett a ház tövéhez, akár csak a halálra sebzett daru . . .

Na Lóbstán, kiáltottam én, halálok halálával

— De ha tanító lett volna is, az nem zárja ki, hogy azért nem lehetett történész; mert tudni való, hogy a XVI-ik században, különösen a protestánsoknál, iskolázott, theológiát, sőt külföldi egyetemet végzett lelkészek tanítottak a templomokban, szintugy, mint az iskolákban, kik bizonyára képesítve voltak akár a történelemben, akár a tudománynak másféle ágaiban buvárolni és számot tevő munkákat írni, mint azt Ozoray és Vizaknay tanítók példája is igazolja, kik bizony nemesak a héber és görög nyelvet tanulták és tudták, hanem mindazon tudományokat, miket azon időben a wittenbergi heidelbergi, vagy uth-rechi és bázeli egyetemeken tanítottak.

Még egy forrásból azt is olvasom, hogy Heltai a kolozsvári papi hivatalt elhagyván, Kolozsváron könyvnyomdát állított és abban a maga és más idegenírók munkáit is kiadta.

Nyomdát állítani és munkákat kiadni pedig valaminél a mostani fényesen dotált falusi tanítóknak nincs módjukban, bizony az akkori szegény, s többnyire csak ügyszereteiből működő praecceptoroknak sem lehetett.

Nem akarom a Kolozsvár vagy Hollósvár ezimű cikk utolsó mondatát alkalmazni, csak a uéhaji jó Heltai Gáspár emlékezetét kívántam a maga valódi tisztaságában felújítani, nehogy az „Abony“ olvasó közönsége ferde világításban lássa egyik jelesünket, kinek még az az érdeme is van, hogy szász létére tudott jó magyar ember, jeles magyar író, no meg egy kicsit — magyar történész is lenni.

Tisztelettel

Bácsi.

Készséggel adunk helyet e lelkes cikknek, de mi is kimondjuk, hogy Rácz Károly neves történész ur sem lehet csalhatatlan, de mégis megszívlelendő dolog a mit állít, hogy: Hollósvár a nagy Hunyady Jánosnak volt a birtoka s Matyás Király ezen a birtokon született. Hogy ezt mi alapon állítja, persze nem tudjuk, e fölött nem is disputálunk, de hogy néhai való jó Heltai Gáspár, lelkész és történészt egy kissé aposztrofálta, ezt mi se köszönjük meg Rácz uramnak sőt

SZERK.

MI UJSAG?

— **Mindenszentek ünnepe.** A kath. egyház fényes szent misével s emelkedett egyházi szónoklatokkal ülte meg Mindenszentek ünnepét mult hét szombatján, tekintettel a ma délutáni halottak iránti kegyeletre, a legfölségesebb

hal meg még az unokád is! Azzal neki az ajtónak . . .

A nagy zürzavart, lövöldözést meghallották a faluba és félreverték a harangokat.

Jött a nép, ki vasvillával, ki petrenczeruddal, ki ásóval, ki kapával; a kenderesi ut felől pedig lódobogást hallottunk; arról meg a perzekutorok közeledtek.

Eivesztettük a csatát! Ideje volt a menekülésre, neki is eredtünk a nagy pusztaságnak, a nádas felé, de akkor azt mondja a Dancsa koma:

— Hiába futunk megtudják, hogy kik jártak itt.

— Már hogy tudnák meg?

— Hát ott maradt a kend fiának a holtteste az ablak alatt.

— Igaza van — mondám én, azzal se szó, se hang, vissza fordultam, ráborultam annak a drága szép legénynek a holttestére, megcsókoltam fehér homlokát, letéptem róla a ruháját aztán a csizmaszára mellől kirántottam azt az éles szerián-kést és levágtam a fejét, hogy ne ismerjen rá senki.

Az öreg betyár erre megtörölte a szemeit és elfuladt hangon folytatá:

— Két nap, két éjszaka hurcizoltam a tarisznyában azt a véres fejet, a nádasban, az erdő bokrai közt; két nap, két éjszaka se nem ettem, se nem ittam, de nem is aludtam. A harmadik alkonyatkor aztán eltemettem a szilasi nagy erdő határfájának a tövébe . . .

A testét bevitték a városba a hol közszemlére tették; de soha senki nem tudta meg, hogy ki volt az a szép szál legény, a kit Szent-Mihály éjszakáján átlőtt szívvél, fej nélkül találtak a süvegi árendás ablaka előtt.

Oltárszentség imádása is szombaton tartatott meg, a mely alkalomból számos hívő fejezte ki hódolatát imádatának legtöbb tárgya iránt.

— **Bemutatók.** Nt. Gregor Géza a kath. egyház új s. lelkésze m. hó 26-án két szt. beszében, — melyekben a feltámadás titkait fejtegette meghatóan — mutatkozott be híveinek. Az új s. lelkésznek erőteljes, csengő hangja, kellemes előadása s rokonszenves megjelenése van.

— **Egyleti ünnepély.** A „Kath. Olvasóegylet” saját házában, több mellékhelyiség összekapcsolásával a nyár folyamán 1000-koronát meghaladó költségen egy tágas és díszes termet létesített, melyet, mielőtt a kultura céljaink átadának f. hó 9-én Vasárnap litánia után Ft. Léva Apát-esperes-plebános úr, ünnepélyes szertartással, egyházi áldásban fog részesíteni. — Az egyházi ünnepélyt, este 7 órakor kezdődőleg, a „Tékezőtársaság” záróünnepélyét is beleevontan, társasvácsora követi. — Egy teríték ára, mely marhapaprikásból és egy üveg jó borból fog állani — tekintettel a szerényebb módú tagokra — csak 1 korona lesz. Izletes kifőzéstről kondoskodva van. Mindazon t. hölgyeket, úgyszintén urakat s más polgártársakat, kik nem tagjai az egyletnek bár, de érdeklődnek az ünnepély iránt, ez uton a legszívélyesebb vendégszeretettel hívja meg a rendezőbizottság. Azok a vendégek, kik nem tagjai az egyletnek, azonban az estélyen részt óhajtanak venni, f. hó 7-ig bezárólag előjegyezhetnek az egyleti szolgánál. — Az estélyen az első zenekar hangversenyt ad.

— **Mulatság.** Az „abonyi függetlenségi 48-as kör” e hó 9-én, vasárnap saját helyiségében „Kossuth Lajos” szobor javára zártkörű táncvizsgalmat rendez. Belépti-díj: Személyenként 1 kor. Családjegy 3 személyre 2 korona. Kezdeté este 7 órakor, Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A legszebb erkölcsi és anyagi sikert kívánjuk e törekvő egylet mulatságához a kitűzött nemes czél érdekében. Hisszük is, hogy közönségünk lelkesen fogja támogatni az egyletet hazafias buzgalomban, hisz egy Kossuth-szobor mindnyájunk érdeme leendő.

— **Adomány.** Antos János felbontkos 2 koronát küldött hozzánk özv. Patonainé, szegény beteg vak nő és gyermekei javára, — a pénzt rendeltetési helyére juttattuk.

— **Az uttörő.** Még pedig kétszeresen uttörő Szabó Balázs, Először az már foglalkozása szerint is, a mennyiben a nagykőrösi országút köveit tördeli, egyengeti simára. De uttörő abban is, hogy példát ad mindenkinek a Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztár áldásainak felhasználásában. Szabó Balázs, mert gondos családapa, s előrelátó ember, rájött, hogy neki van haszna abból, ha beiratkozik a segélypénztár tagjai közé, s úgy magát, mint családját biztosítja minden esetűsége ellen. Szabó Balázs egyszerre 6 tagsági könyvet váltott és visszamenőleg 12 esztendőre biztosította magát a Munkás és Cselédsegélypénztárba. Ez természetesen nagy dolog. Szabó Balázssra nézve is, annyira nagy dolog volt, hogy egyik kis földcskéjét eladta, csak hogy a 6 könyv váltásáért, s a 12 évre levő visszamenő biztosításért járó 1200-koronát lefizethesse, a mit meg is cselekedett. Jól tudjuk, hogy nem áll mindenkinek módjában ilyen sokszoros segélyt biztosítani magának, de a Szabó Balázs esete is azt bizonyítja, hogy a ki figyelemmel áttanulmányozza a segélypénztár intézményét és számot vet mindazokkal az esetűségekkkel, a melyekben a segélypénztár áldásaira szorulhat, az még áldozatok árán is biztosítja magának ezeket az áldásokat. Bár sok követője lenne ennek a derék uttörő utkaparónak.

— **Föld kiosztás.** Nagyjárásí földemen kiosztok 4 hold szántó földet dinnye és krumpli alá, jutányos áron. Fele összeg kivételkor, fele pedig Szent György napkor fizetendő.

Temesközy Gerzson.

— **Damjanich vitézeinek nyugvóhelye az Erekye muzeumban.** Az orsz. Történelmi Erekye muzeum minél gazdagabbá, a jövő kornak minél becsesebbé valóttétele végett országsszerte buzgólkodnak az egyes hazafiak és honleányok. Naponta érkeznek a nagy idők emlékéből ma még szetszórtan egyesek birtokában őrzött emlékek, iratok és egyéb tárgyak. Kik azokat önkényesen kúdik be a muzeumnak. A lefolyt ünnepélyeségek alatt sokan keresték fel a muzeum által rendezett gazdag kiállítást Kolozsvárt. A gyűjtemény igen sokat lelkesített a látogatók közül hogy a mesze távolban is a muzeum ügyének. Szolgálva annak érdekében buzgólkodjanak. Ragács Gyula Szolnoki fényképész egyike ezen lelkes

hazafiaknak, kik teljes odaadással karolták fel az ügyet. Ma már harmad izben érkezett tölle küldemény a honvédek Pantheon számára. Az előzőküldemény úgy mint a mostani igen becses dolgokat tartalmaz. Damjanich vitézeinek nyugvóhelye a Szolnoki temetőben. A szolnoki fényes győzelem színtere a színhelyen felvett gyönyörű fény kép felvételek meg érdemlik, hogy elismeréssel legyünk fáradozásáért. A mai küldeményhez csatolt levelében a legmeszebb menő aktiót ígerte nem csak Szolnokon, hanem meg a vidéken is. Készséggel megy ki az öreg honvédek, valamint a történelmi nevezetességű helyek és emlékek lefényképezése végett. Abonyba, Török. Szt. Miklosra, honnet az eddigi küldeménye is tartalmaz az ottani emlékekről felvett fényképeket s érdekes arcképeket és emlékeket. A „Történelmi Lapok” az orsz. Történelmi Erekye muzeum Kolozsvárt megjelenő hivatalos közlönye egyenként befogja mutatni olvasóinak.

— **A megtérült kár.** B. becsületes szabó-mestert baráti körben nyugtalan természetű embernek ismerték. Folyton új terveket kovácsolt. minden pillanatban új vállalatokba bocsájtkozott, azonban semmit sem bonyolított le eredményesen. Alig volt a városban egyesület, melynek habár mindig csak rövid időre, tagja ue lett volna. A legutóbbi társulást tíz barátja és iparostársa rendezte oly czélból, hogy közösen egy egész osztálysorsjeggyel játszanak a legnagyobb osztálysorsjáték-üzletben Török A. és Társa bankházában (Budapest, Teréz-körút 46/b.) Kezdetben örömmel csatlakozott társaihoz. azonban csak két osztályon át fizette be az esedékes összeget, mert mint mindig, úgy most is gyorsan elvesztette türelmét és a társaságból kilépett. Négy héttel a kilépés után a mi szabónk vacsora után családi körben olvassa az esti lapot. Az ujságot felületesen forgatja, midőn tekintete egy kis közleményen megakadt, mely nyilvánosságra hozza Török bankház mesés szerencsését. Egyszerre csak elfutja a méreg es dühtől izgatva kiáltja: „Ilyen pech! Az a szám, melylyel játszottam, főnyereményt nyert. És én balga. beszünttettem a játékot. Ilyesmi csak velem történhetik!” — Egy pillanatig kínos csönd uralkodott a szobában, egyszerre azonban a család legidősebb fia egy hatalmas „Éljent” kiált és mintha megőrült volna, elkezd az asztal körül táncolni. „Apám! — kiáltja izgatottan — a kár megtérült! Én ezzel a sorsjeggyel hátad mögött tovább játszottam!”

— **Az osztálysorsjáték új játékterve.** A m. kir. szab. osztálysorsjáték legújabb játékterve, a mely a november 20-án kezdődő sorsolások tervezetét magában foglalja, érdekes ujtásokat tartalmaz. Egész sor főnyereménnyel és nagyobb nyereménnyel toldatott meg a nyeremények száma, a mi által a nyeremények összege a régi 13.160.000 koronáról 14.459.000 koronára emeltetett. Egy millió koronánál többel szaporították meg a nyeremények sommáját, a mikor a sorsjegyek számát tizezer darabbal emelték. Az új nyeremények közt van egy 80.000 koronás, egy 50.000 koronás, egy 25.000 koronás, egy 20.000 koronás, öt 10.000 koronás. A több főnyereménnyel a nyeresé esélye kétségtelenül megjavult.

AZ „ABONY” REGÉNYTÁRA.

A N O.

Regény.

Irta: Boross Lajos.

(Folytatás.)

Hetekig nem beszélt másról, mint a levélről és az ő szép, jó mamájáról. Károlynak, mint türelmes, sőt hálás közönségnek kellett szerepelnie ezen elbeszéléseknél. A nagymamának este a lefekvés után szintén az volt az elaltatója. Különben ő, mitsem tudva a történetekről, örvendező szível látta a gyermek szeretetét anyja iránt és nem is késett kegyes buzdításokkal serkenteni Elvirát szülei iránt való hálás engedelmisségre.

— Oh én nagyon szeretem anyuskámat — mondogatja Elvira — apámat is. De ő mindig olyan rossz kedvű, levert — tevé utána, mintegy önmagának beszélve. — Sokszor napokig nem szólt hozzánk. Sokszor szerettem volna hozzá menni, megölelni őt s lecsókolni arcáról a fájdalmas bört, de sohasem volt bátorságom. Ha anyámtól kérdeztem, mi baja apának, ő is olyan rossz kedvű lett és nem válaszolt semmit.

— Apádnak nagy a gondja az üzlet miatt édes gyermekem — magyarázta a nagy mama, nem igen ér rá, hogy veletek enyelegjen. Hanem azért ő szeret benneteket,

— Oh, azt én nagyon jól tudom, Csak Miklós bácsit nem szereti.

A nagymama erősen felindult e név hallatára.

— Ki is szeretné azt a nagy henye lusta embert, aki csak elősködik szegény apád nyakán, mint valami here. Hiszen azért, mert anyád rokona — de az is csak távolról — nem kellene magát eltartatni apád által. Bizony én régen kitemtem volna a mihasznának a szűrét.

— Én félek tőle — mondta Elvira összerázkódva s fázosan huzodva dunyhája alá — mindig olyan erősen nézett reám. Csunya hizeigő ember, folyton azt hangoztatta, hogy milyen szép leány vagyok és ő elvesz feleségül.

— El ám a majd mit mondok — hogy kit, de nem téged — fakadt ki a nagy mama méltatlankodva — Téged, az én szép virágszálamat annak a henye naplopó senkinek. Ne is gondolj a rusnya férfire édes gyermekem. Ide nem mer jönni, ha visszamégy Pestre én is felkísérlek s úgy kisodrófázom a haszontalant, hogy felétek se nevez többet.

Ezzel azután vidámabb térére lön terelve a beszélgetés.

— Igazán édes nagymama maga is feljön? Istenem milyen jó lesz.

— No-no az nem lesz egyhamar, majd csak az ősszel, addig neked itt kell maradnod. Akkor majd a Károly is felmegy az egyetemre.

— A Károly? — tört ki önkéntelenül Elvirából az öröm, azután mindjárt vérpiros lett az arca. Önkéntelenül is takarójába rejtette, mintha attól félne, hogy a sötétben is meglátja a nagymama az áruló pirulást.

— Igen a Károly, hát te még nem is tudtad? Oda megy hozzátok lakni teljes ellátásra. Öreg atyád ugyan máshová akarta adni, de én rábeszéltem, hogy csak jobb lesz ott a nagybátyjánál.

Elvira lassan áthajolt a nagymamához és forró csókot nyomott a kezére.

— No mi az édes kis lányom? — kérde kissé meglepve a nagymama s magához ölelte az édes angyal-főt.

— Jó éjszakát akartam kívánni nagymama — sugta Elvira. Nem merte elárulni, hogy ez hála-csók volt a — Károlyért.

— Jó éjszakát gyermekem.

És Elvira elaludt ártatlan szível, gyermeket kedélylyel. Álmodta, hogy ott jár a Budapest zajos utcáin Károlylyal laron fogva és nézik a szép kirakatokat, a nyüzsgő ember-áradatot. Arca kipirult az álom hatása alatt, kis kezét dobogó szívére téve, melynek szűzliszta szentélyébe csak a Károly képe tuott behatolni és helyet foglalni az édes, a szép, a jó mamáé mellett.

Édes arcán oly tiszta boldogság honolt, hogy a végzet anyala, mely már körülte lebegett, nem merte ujját homlokára tenni, letörülni róla a mennyei derűt s fülébe susogni:

— Ne álmodj boldogságról balga gyermek, a te végzeted a bu. a gyötrellem, rövid élet és mégis hosszú szenvedés. Vértanu leszel az anya bünéért . . .

A két gyermek barátsága mindinkább erősödött s mind mélyebbé lön.

Elválhatatlanok voltak egymástól. A reggeli napsugár már együtt találta őket, amint kísértáltak a rétre, hallgatni a pacsirták reggeli hála-imáját, elmerülni ama lágy, harmonikus zsongásba, mellyel az ébredő természet mintegy dicsőíti a nagy Alkotót. Kezet kézbe fogva nézték a harmat gyémánt cseppjeivel behintett mezőt, melynél szebb királyi palástot nem készített emberi kéz, a természet pedig ilyet adott a szent anyaföldnek.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Gönczöl szekér. Sajnáljuk, de nem közöljük, mert ha bár van benne némi eszme, sőt a rímek is megiehetősek, de pongyolán van megírva; olvasson sokat, különösen szépirodalmi műveket, híres költők munkáit, akkor talán.

Egy jókarkan levő kerékpár eladó. Czim megtudható a kiadó-hivatalban.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYORB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az
55,000 nyeremények.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
2	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	50000
1	" "	40000
5	" "	30000
3	" "	25000
8	" "	20000
8	" "	15000
36	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
437	" "	2000
803	" "	1000
1528	" "	500
140	" "	300
34450	" "	200
4850	" "	170
4850	" "	130
100	" "	100
4350	" "	80
3350	" "	40
55,000	nyer. és jut. kor. összesen	14.459,000

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztályosorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

Pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétei a következők:

egy nyolczad	(1/8) fort.	— .75	vagyis	1.50	korona
egy negyed	(1/4) "	1.50	"	3.—	"
egy fél	(1/2) "	3.—	"	6.—	"
egy egész	(1/1) "	6.—	"	12.—	"

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év november hó 20-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZA

Budapest.

Hazánk legnagyobb osztályosorsjáték üzlete.

Főáruházi osztályosorsjáték osztályai:
Főüzlet! VI. Teréz-körut 48/a.

- Fiókok:** 1. Váci-körut 4.
" 2. Múzeum-körut II.
" 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelő levél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** Bankház Budapest.

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben.)
) **utánvételezni kérem**
) **postautatvánnyal küldöm**
) **mellékellem bankjegyekben** (bélyeg)

} nem tetsző
} törlendő.

Pontos cím:

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított áron. Oltványok ezre 90—100 frt. Minden a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótálással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

É L Ő K E R I T É S.

Gleaitschia csemeték és magvak. Oriás fővisü, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcseszárthatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely ninesen az a ház vagy család, a ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, város, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték, Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Czim: Érmelleki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagy-Kágya u. p. Székelyhid. 1—20

Kopeczki Lipót és fia cég

a tatai szeneket következő árakban számítja:

Tatai szén	Dara-bos Tojás	
	100 kgr-ként fillérekben	
8—10 mm. vételnél állomásról házhoz szállítva	240	250
4—5 mm. vételnél telepünkön idebent	240	250
4 mm. alul kicsinybeni eladásnál telepünkön	250	260
100 mm. vételnél Bánhida állomáson	155	160

Fuvardíj Bánhida—Abony állomásig 51 kor. 72 fill.

Fényképészeti műterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Abonyban a Bedekovits-féle házban, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

fényképészeti műtermet

építettem.

Készítek mindenféle nagyságu és kivitelű fényképeket a legolcsóbb árak mellett.

Felvételeket borus időben is eszközök minden nap vásár- és ünnepnapokon d. e. 8-tól délután 5 óráig.

Menyasszonyi felvételeket ár kedvezményben készítek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

LUKÁCS I.

fényképész.

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték (**XI. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1902. november hó 20. és 21-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magy. kir. Szab. Osztályosorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1902. évi október hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.